

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007
**Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D**
Varianta 074

Profilul: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, Specializarea: specializarea matematică-informatică
 ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete
SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze suma de numere complexe $(1+2i)^2 + (1-2i)^2$.
- (4p) b) Să se calculeze $\cos^2 \frac{\pi}{13} + \sin^2 \frac{\pi}{13}$.
- (4p) c) Să se determine $a \geq 0$, știind că vectorul $\vec{v} = (a+1)\cdot\vec{i} + a\cdot\vec{j}$ are modulul egal cu 5.
- (4p) d) Să se calculeze lungimea medianei din A a triunghiului ABC cu laturile $AB = 5$, $BC = 6$, $CA = 5$.
- (2p) e) Să se determine ecuația planului care trece prin punctul $A(2, 1, 1)$ și este paralel cu planul de ecuație $x + y + z = 2$.
- (2p) f) Să se scrie ecuația tangentei la cercul de ecuație $x^2 + y^2 = 200$ în punctul $T(10, 10)$.

SUBIECTUL II (30p)

1.

- (3p) a) Să se determine numărul soluțiilor întregi ale inecuației $x^2 - 5x + 6 \leq 0$.
- (3p) b) Să se calculeze $\hat{1} \cdot \hat{2} + \hat{3} \cdot \hat{4} + \hat{5} \cdot \hat{6}$ în inelul $\mathbf{Z}_{12}$.
- (3p) c) Să se arate că $\log_2 16 + \log_3 \sqrt{81}$ este un număr natural.
- (3p) d) Să se afle câte numere de forma $\overline{abc}$ există, știind că $a, b, c \in \{1, 2, 3\}$.
- (3p) e) Să se determine probabilitatea ca un element din $\mathbf{Z}_8$ să fie soluție a ecuației $\hat{x}^4 = \hat{1}$.

 2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = xe^{-x}$.

- (3p) a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (3p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (3p) c) Să se arate că $e^x \geq ex$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (3p) d) Să se determine punctele de inflexiune ale funcției f .
- (3p) e) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) dx$.

PROBA D. M1: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, specializarea matematică-informatică
Varianta 074

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră $G = \{A \in M_2(\mathbf{R}) \mid \det(A) \in \{-1, 1\}\}$, $H = \{A \in M_2(\mathbf{C}) \mid \det(A) = 1\}$ și

$$\text{matricele } X = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}, \quad Y = \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix}, \quad Z = \begin{pmatrix} 0 & a \\ \frac{1}{a} & 0 \end{pmatrix}, \text{ cu } a \in \mathbf{R}^* \text{ și } I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

- (4p) a) Să se arate că $X, Z \in G$, $Y, I_2 \in H$.
- (4p) b) Să se demonstreze că dacă $A, B \in H$, atunci $A \cdot B \in H$. (Se știe că determinantul produsului a două matrice este egal cu produsul determinantelor lor).
- (2p) c) Să se arate că orice matrice din mulțimea G este inversabilă și inversa ei este în G .
- (4p) d) Să se arate că $Z^2 = I_2$.
- (2p) e) Să se demonstreze că ecuația matriceală $U^2 = I_2$ are în mulțimea H numai soluțiile $U = I_2$ și $U = -I_2$.
- (2p) f) Să se arate că ecuația matriceală $U^2 = I_2$ are o infinitate de soluții în mulțimea G .
- (2p) g) Să se arate că nu există o funcție bijectivă $f : G \rightarrow H$ astfel încât $f(A \cdot B) = f(A) \cdot f(B)$, pentru orice $A, B \in G$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcția $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = e \cdot x^{n+1} - (n+2) \cdot a^n \cdot x + n \cdot a^{n+1}$,

unde $a \geq 0$, $n \in \mathbf{N}^*$ și sirurile de numere reale $(a_n)_{n \geq 1}$ și $(g_n)_{n \geq 1}$,

$$\text{cu } a_n \geq 0, \quad g_n = (a_1 \cdot a_2 \cdots a_n)^{\frac{1}{n}}, \quad \forall n \in \mathbf{N}^*.$$

- (4p) a) Să se calculeze $f(0)$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (4p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in [0, \infty)$.
- (4p) c) Să se arate că ecuația $f'(x) = 0$ are o unică soluție în mulțimea $[0, \infty)$.
- (4p) d) Notăm cu t_n această soluție.
- (2p) e) Să se arate că $f(t_n) \geq 0$ și că $f(x) \geq 0$, $\forall x \geq 0$.
- (2p) f) Utilizând metoda inducției matematice, să se arate că $g_1 + g_2 + g_3 + \dots + g_{n-1} + g_n + n \cdot g_n \leq e(a_1 + a_2 + \dots + a_n)$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) g) Știind că $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[2]{2!} + \dots + \sqrt[n]{n!}}{1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}} = e$, să se determine cel mai mic $c > 0$ astfel încât pentru orice sir $(x_n)_{n \geq 1}$, cu $x_n \geq 0$ și orice $n \in \mathbf{N}^*$ să fie adevărată inegalitatea
- $$\sum_{k=1}^n (x_1 \cdot \dots \cdot x_k)^{\frac{1}{k}} \leq c(x_1 + \dots + x_n), \quad \forall n \in \mathbf{N}^*.$$

Varianta 074

Subiectul I:

a) Calcul direct. b) $\cos^2 \frac{\pi}{13} + \sin^2 \frac{\pi}{13} = 1$. c) $a = 3$. d) Cu teorema lui Pitagora obtinem $AM=4$, unde M este mijlocul lui BC . e) $x + y + z = 4$. f) $x+y=20$

Subiectul II:

1) a) $x \in [2,3] \cap Z = \{2,3\}$. b) $S = \hat{8}$. c) $\log_2 16 + \log_3 \sqrt{81} = 6 \in \mathbf{N}$.

d) Numarul numerelor $\overline{abc}$ este 27. e) $\hat{x} \in Z_8 : \hat{x}^4 = 1 \Rightarrow$ probabilitatea este: $\frac{4}{8} = \frac{1}{2}$

2. a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{e^x} = 0$. b) $f'(x) = \frac{1-x}{e^x}$.

c) $e^x - ex \geq 0$ deoarece functia $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = e^x - ex$ are minimul egal cu 0 in punctul 1

d) $f'(x) = \frac{x-2}{e^x}$ ce are solutia unica 2 si isi schimba semnul in vecinatatea lui $x_0 = 2$

singurul punct de inflexiune pentru f.e) $\int_0^1 f(x)dx = 1 - \frac{2}{e}$.

Subiectul III:

a) $\det X = -1$, $\det Z = -1$, $X, Z \in M_2(\mathbf{R})$, $-1 \in \{-1, 1\} \Rightarrow x, z \in G$

$Y, I_2 \in M_2(C)$, $\det Y = 1$, $\det I_2 = 1 \Rightarrow Y, I_2 \in H$

b) $A, B \in H \Rightarrow \det(AB) = \det(A)\det(B) = 1 \Rightarrow AB \in H$

c) $A \in G \Rightarrow \det A \neq 0 \Rightarrow \exists A^{-1} \in M_2(R) : A^{-1} = \frac{1}{\det A} A^* = \pm A^* \in M_2(\mathbf{R})$ și

$A \cdot A^{-1} = \det I_2 \Rightarrow \det A^{-1} \in \{-1, 1\} \Rightarrow A^{-1} \in G$.

d) Se verifică prin calcul direct ca $Z^2 = I_2$

e) Fie $U = \begin{pmatrix} x & y \\ z & u \end{pmatrix}$, $x, y, z, u \in C$ astfel încât $U^2 = I_2 \Rightarrow (\det U)^2 = \det I_2 = 1$, $U \in H \Rightarrow$

$\det U = xu - yz = 1$, $\det U^2 = I_2 \Rightarrow x+u \neq 0$, $y=z=0$, obținem solutiile $\pm I_2 \in H$

f) Fie $U = \begin{pmatrix} x & y \\ z & u \end{pmatrix} \in G : U^2 = I_2 \Rightarrow \det(U) = -1$, cazul $\det U = 1$ am tratat la punctul c).

Cazul $\det U = -1$. Din relațiile obtinute din ipoteza ajungem la relațiile $yz=1$, $x=0 \Leftrightarrow u=0$

$\Rightarrow U = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ z & \bar{z} \end{pmatrix}$, $z \in \mathbf{R}^*$ sau la solutiile $x=-u$, $y=\frac{1-u^2}{z}$, $z \in \mathbf{R}^* \Rightarrow U = \begin{pmatrix} -u & \frac{1-u^2}{z} \\ z & u \end{pmatrix}$, deci

la o infinitate de solutii.

g) Reducere la absurd. Presupunem ca

$\exists f : G \rightarrow H$ bijectiva : $f(AB) = f(A)f(B)$, pt $(\forall) A, B \in G$

Fie $U \in G$, $U^2 = I_2 \Rightarrow f(U^2) = (f(U))^2$, $f(U^2) = f(I_2) = I_2 \Rightarrow (f(U))^2 = I_2 \Rightarrow$

$\Rightarrow f(U) = \pm I_2$. pe de altă parte $\Rightarrow$ ec. $v^2 = I_2$, are o infinitate de solutii in G.

Să notăm cu $U_{a_k} = \begin{pmatrix} 0 & a_k \\ \frac{1}{a_k} & 0 \end{pmatrix}$, $a_k \in \mathbf{R}^*, k \in \mathbf{N}$ solutiile ecuației $\Rightarrow f(U_{a_k}) = I_2$ ce

contrazice injectivitatea lui f .

Subiectul IV:

a) $f(0) = n \cdot a^{n+1}$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^n \cdot e = \infty$

b) $f'(x) = (n+1)e x^n - (n+2)a^n$

c) Din faptul că $f''(x) = n(n+1)e x^{n-1}$ are soluția t_n unică și $f'' \geq 0, (\forall)x \geq 0 \Rightarrow f'$ strict crescătoare pe $[0, \infty]$, deci rezolvând ecuația $f'(x) \geq 0$ obținem unică soluție

$$t_n = a \sqrt[n]{\frac{n+2}{(n+1)e}}, a \geq 0, n \in \mathbf{N}^*$$

d) Calculăm $f(t_n) = t_n \left[\frac{(n+2)a^n}{(n+1)} - (n+2)a^n \right] + na^{n+1} = na^n \left(a - t_n \frac{n+1}{n+2} \right)$

$$f(t_n) \geq 0 \Leftrightarrow t_n \leq a \frac{n-1}{n-2} \Leftrightarrow e \geq \left(\frac{n+2}{n+1} \right)^{n+1}, \text{ adevărat.}$$

e) Din

$$f(x) \geq 0, (\forall)x \geq 0, \forall a \geq 0, \text{ pentru } .a = g_n^{\frac{1}{n+1}} \Rightarrow ex^{n+1} - (n+2)g_n^{\frac{n}{n+1}}x + ng_n \geq 0, (\forall)x \geq 0.$$

Pentru

$$x = a_{n+1}^{\frac{1}{n+1}} \Rightarrow ea_{n+1} - (n+2)g_n^{\frac{n}{n+1}}a_{n+1}^{\frac{1}{n+1}} + ng_n \geq 0, (\forall)n \in \mathbf{N}^* \Leftrightarrow ea_{n+1} - (n+2)g_{n+2} + ng_n \geq 0$$

f) Se demonstrează prin inducție relația notată cu $P(n)$. Din definiția lui g_n rezultă că $p(1)$ adevărată.

Presupunem $P(k)$ adevărată și demonstrăm că $P(k+1)$ este adevărată., unde

$$P(k+1): g_1 + g_2 + \dots + g_k + (k+2)g_{k+1} \leq e(a_1 + a_2 + \dots + a_{k+1})$$

Avem relația $P(k)$: $g_1 + g_2 + \dots + g_{k-1} + (k+1)g_k \leq e(a_1 + a_2 + \dots + a_k)$. Adunând la ambeii membrii $e \cdot a_{k+1}$ se obține:

$$e \left(\sum_{i=1}^{k+1} a_i \right) \geq ea_{k+1} + g_1 + g_2 + \dots + g_{k-1} + (k+1)g_k \geq (k+2)g_{k+1} + g_1 + \dots + g_{k-1} + g_k \text{ pe baza}$$

inegalității de la e). Deci inegalitatea are loc pentru orice $n \in \mathbf{N}^*$

$$= g_1 + \dots + g_k + (k+2)g_{k+1}$$

$$g) \text{ Din f) } \Rightarrow e(x_1 + x_2 + \dots + x_n) > g_1 + g_2 + \dots + g_n \Rightarrow c \leq e.$$

Inlocuim $x_1 = 1, x_2 = \frac{1}{2}, \dots, x_n = \frac{1}{n}$ în inegalitatea următoare :

$$\sum_{k=1}^n (x_1 \cdot \dots \cdot x_k)^{\frac{1}{k}} \leq c \sum_{k=1}^n x_k \Rightarrow (1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt[n]{n!}}) / (1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}) \leq c \Rightarrow c \geq e, (\text{facand } n \rightarrow \infty \text{ în relația anterioră}). \text{ Deci } c = e$$